

Valg- og debatmøde i Landbrugsforum
Onsdag den 22. november 2023 kl. 10.00-15.45
DR Koncerthuset, Studie 2, Ørestads Boulevard 13, 2300
København S

Fremtidens byggesten?

Potentialer og barrierer for biogene byggematerialer

Hvert et halmstrå skal vendes, hvis vi skal nedbringe udledningen af CO₂ fra byggeriet. For netop halm – og andre biogene byggematerialer som tang, træ m.m. – kan være en del af løsningen. Hvad ved vi indtil videre om potentialer og barrierer? Og hvilken rolle kan landbruget spille i omstillingen til biogene byggematerialer?

Dette skal vi sammen blive klogere på til dagens valg- og debatmøde i Landbrugsforum.

I Danmark forbruger vi ressourcer svarende til, at vi har 4,2 jordkloder til rådighed. Derfor skal vi nedsætte vores ressourceforbrug og vores CO₂-udledning – også i det byggede miljø.

Produktion af byggematerialer står for over 10 pct. af verdens CO₂-udledning. Samtidig viser undersøgelser, at omstilling fra brugen af konventionelle materialer med biogene kan reducere CO₂-udledningen i byggeriet med op til 40-70%. Derfor er der et stort potentiale i at udvikle og anvende biogene byggematerialer i højere grad end i dag.

Derfor tager vi til dagens møde i Landbrugsforum en status på de biogene byggematerialer og hvilke af dem, der har størst potentiale i Danmark. Og så skal vi diskutere, hvilken rolle landbruget kan have i omstillingen – er der også nye forretningsmuligheder for landbruget?

Vi starter med valg til repræsentantskabet og komiteen for Landbrugsforum, og derefter dykker vi ned i dagens tema. Vi runder af med en rundvisning i DR Byen og et eksklusivt kig bag kulisserne på en moderne medieproduktion.

Vi håber, du vil deltage i debatten!

Mange hilsener

Formand for Landbrugsforum
Hans Henning Rottbøll

Program

Sted: DR Koncerthuset, Studie 2

Ordstyrer: Jacob Rosenkrands, journalist

09.00 **Morgenmad**

10.00 **Valgmøde**

Med redegørelse for Realdanias aktuelle situation ved bestyrelsesformand *Lars Krarup* og administrerende direktør *Jesper Nygård* samt valg til repræsentantskabet. Dirigent er advokat *Niels Kornerup*.

11.15 **Pause**

11.30 **Velkommen til debatmøde**

Hans Henning Rottbøll, formand for Landbrugsforum og godsejer, Børglum Kloster

11.35 **Oplæg: Fremtidens Byggesten – hvad ved vi om de biogene byggematerialer?**

Torben Valdbjørn Rasmussen, seniorforsker på BUILD

En omstilling fra konventionelle til biogene byggematerialer kan nedbringe CO₂-udslippet i byggeriet med 40-70 procent – og derfor har de et potentiale, der må udnyttes. Men byggematerialer skal have særlige egenskaber og leve op til en række krav. Halm, tang, hør, træ og mycelium er blandt de materialer, der kan bygges med. Hvilke af disse har størst potentiale – både når det gælder dyrkning af afgrøden – og relevante kvaliteter vi søger i byggematerialer som stabilitet, sikkerhed og indeklima? Vi får den nyeste viden fra Torben Valdbjørn Rasmussen, seniorforsker på BUILD – Institut for Byggeri, By og Miljø, Aalborg Universitet. Torben forsker i fremtidens byggematerialer, deres anvendelse, ydeevne og holdbarhed.

12.20 **Frokost**

Vi nyder en frokost i Koncerthusets restaurant med udsigt over Amager Fælled.

13.20 **Oplæg: Cases på brugen af biogene byggematerialer i Danmark**

Magnus Reffs Kramhøft

Ph.d., Sustainable Transformations, CINARK / Henning Larsen

Vi får præsenteret en række byggerier, hvor man har kastet sig ud i brugen af biogene byggematerialer – hvilke udfordringer, gevinster og hvilke barrierer støder man på når man anvender de biogene byggematerialer? Hvilken konsekvenser har det for æstetikken? Og kan vi med fordel få inspiration fra bygningskulturen fra tidligere tider?

13.50 **Stræk benene og fyld koppen**

14.05 **Debat: Er landbruget fremtidens producenter af biogene byggematerialer?**

For at skabe et bæredygtigt samfund må vi gentænke både vores byggematerialer og vores eksisterende landbrug. For at skubbe på omstilling til biogene byggematerialer er det også vigtigt, at der kan skabes en økonomisk bæredygtig fremtid for producenterne. Hvad er erfaringerne indtil videre? Hvordan får vi skalering på de biogene byggematerialer? Og er produktion af biogene

byggematerialer et tog, som landbruget skal hoppe på, før det er for sent?

Ordstyrer Jacob Rosenkrands styrer debatten, og i panelet er der både videnspersoner og aktører inden for produktion og salg af biogene byggematerialer. Som deltager er du meget velkommen til at byde ind undervejs.

Søren Bisp, chefkonsulent i SEGES, Future Farming

Torben Valdbjørn Rasmussen, seniorforsker i BUILD

Lennie Clausen, programchef i Realdania

Lars Keller, direktør i EcoCocon

Trine Alette Panton, innovationskonsulent i We Build Denmark

15.00 **Rundvisning i DR Byen**

- Grib chancen for en unik og skræddersyet rundvisning i DR Byen, hvor erfarne rundvisere tager os med bag kulissen og kameraerne i Danmarks største mediehus og giver dig et indblik i arbejdet bag de programmer og studieværter, vi kender fra tv.

Realdania har støttet byggeriet af Koncerthuset i DR Byen for at sikre, at den anerkendte franske arkitekt Jean Nouvels oprindelige arkitektoniske og æstetiske intentioner med den spektakulære koboltblå koncertsal kunne realiseres.

Rundvisningen tager ca. 45 minutter, og vi runder dagen af med et glas i lobbyen foran Studie 2.

Dem skal du møde

Hans Henning Rottbøll, formand for Landbrugsforum

Kammerherre, hofjægermester og godsejer ved Børglum Kloster, som han overtog som 23-årig. Hans er formand for Landbrugsforum samt formand for European Arable Farmers.

Jacob Rosenkrands, journalist og studievært

Vært på DR TV Avisen og tidligere vært på Deadline. Uddannet cand.scient.pol. fra Københavns Universitet. Indledte sin karriere på programmet Orientering på P1 og fungerede senere som journalist på Ugebrevet Mandag Morgen.

Lars Keller, direktør i EcoCocon

Medstifter og direktør i halmvægsproducenten EcoCocon Denmark. Med afsæt i 20 års arbejde med bæredygtigt byggeri er Lars' mål at hjælpe byggesektoren med at blive en del af klimaløsningen. Han er tidligere direktør i virksomheden Small Planet og tidligere ejer af Lærkeland/Living Houses.

Magnus Reffs Kramhøft, erhvervs-ph.d. hos CINARK / Henning Larsen

Erhvervs-ph.d. hos CINARK / Henning Larsen med fokus på bæredygtige transformationer. Uddannet arkitekt og mere end 10 års erfaring fra Henning Larsen tegnestue, blandt andet som lead architect på tilbygningen til Feldballe Friskole, som er bygget i træ og halm.

Søren Bisp, chefkonsulent i SEGES

Chefkonsulent i SEGES Innovation, Future Farming, Strategi & Vækst. Søren er ph.d. i organisationsudvikling og marketing.

Torben Valdbjørn Rasmussen, seniorforsker på BUILD

Seniorforsker på BUILD – Institut for Byggeri, By og Miljø, Aalborg Universitet København. Uddannet civilingeniør, DTU og ph.d. fra RISØ/DTU. Torben forsker i fremtidens byggematerialer, deres anvendelse, ydeevne og holdbarhed. Han holder desuden foredrag, kurser og underviser i krav til byggeriet, byggeteknik, ydeevne af bygningskomponenter og bygningsfysik.

Trine Alette Panton, innovationskonsulent i We Build Denmark

Innovationskonsulent i We Build Denmark, erhvervsklynge for dansk byggeri og anlæg. Uddannet cand.scient. i kulturgeografi og certificeret 'Sustainable Business Change Manager'. Trine er tidligere erhvervsudviklingskonsulent i Business Vordingborg med fokus på den grønne omstilling, bygge- og anlægsbranchen samt iværksætteri, og chefkonsulent hos Teknologisk Institut med analyser af erhvervs-, arbejdsmarkeds- og kompetenceudvikling.

Lars Krarup, bestyrelsesformand i Realdania

Bestyrelsesformand i Realdania. Lars Krarup er mangeårig, nu forhenværende, borgmester i Herning Kommune og tidligere salgschef for Carlsberg/Tuborg i Vestdanmark samt tidligere direktør for virksomheden Herning Blue Fox Ishockey. Herudover bestyrelsesmedlem i en række bestyrelser, herunder formand for Team Danmark.

Jesper Nygård, administrerende direktør i Realdania

Adm. direktør i Realdania siden 2013, og tidligere adm. direktør i KAB fra 1996-2013. Uddannet cand.scient.adm. fra RUC. Jesper Nygård er bl.a. bestyrelsesformand i Realdania By & Byg, bestyrelsesmedlem i Dansk Selskab for Virksomhedsledelse og The C40 Cities Climate Leadership Group samt ekspertpanelsmedlem af 2023-panelet og Advisory Board medlem i Philea. Derudover har han været bestyrelsesmedlem og formand for en lang række tilsvarende bestyrelser, udvalg m.v. siden 1980.

Lennie Clausen, programchef for Byggeri, boligmiljø og processer i Realdania

Programchef hos Realdania og ansat hos Realdania siden 2002. Uddannet civilingeniør og ph.d. Lennie arbejder med Realdanias indsatser for udvikling af boligmiljøer, innovation i byggeriet og udvikling af et mere bæredygtigt byggeri. Han har tidligere arbejdet som forsker ved Statens Byggeforskningsinstitut og Danmarks Tekniske Universitet.